

*Шоломінська Т.**

НАФТА. ПЕРСПЕКТИВИ ВВЕДЕННЯ ЄДИНОЇ ВАЛЮТИ ТА ПЕРЕХОДУ ДО НАЙВИЩОГО СТУПЕНЮ ВЗАЄМОДІЇ МОНЕТАРНИХ ПОЛІТИК

Явище глобалізації різних сфер міжнародних відносин: культури, політики, торгівлі, економіки та фінансів досліджується багатьма вченими. Сфера ж монетарної політики в умовах інтегрованого світу є найменш досліджуваною, адже інтеграція монетарних політик є найвищим її ступенем і трапляється вкрай рідко. Наразі, єдиним прикладом є ЄС. Саме тому, дослідження вчених-економістів в більшості випадків спрямовані на інтеграційне об'єднання ЄС. В той час, як не меншої уваги потребує дослідження процесів, які відбуваються в інших інтеграційних об'єднаннях, як наприклад НАФТА, СНД, АСЕАН та ін.. Адже, дані угруповання хоч і мають нижчий ступінь взаємодії монетарних політик, однак процеси, які відбуваються всередині них мають важливе значення для теорії міжнародних економічних відносин та міжнародних фінансів зокрема. В умовах сучасної фінансової кризи, особливо зростає актуальність дослідження процесів пов'язаних з взаємодією монетарних політик країн регіону.

Об'єкт нашого дослідження - інтеграційне об'єднання НАФТА. Мета – дослідити доцільність переходу до найвищого ступеню взаємодії монетарних політик – монетарної інтеграції та перспективи введення єдиної валюти.

Північноамериканська зона вільної торгівлі (НАФТА; англ. North American Free Trade Agreement, NAFTA) – інтеграційне об'єднання, яке за ступенем взаємодії монетарних політик ми можемо віднести до відсутності взаємодії монетарних політик, у зв'язку з відсутністю вироблених механізмів взаємодії монетарних політик.

Ідея об'єднання США, Канади і Мексики і створення Північноамериканського Союзу стала головним підсумком саміту президентів цих країн, який відбувся у 2005 році в Техасі. В травні того ж року була опублікована доповідь спеціальної аналітичної групи, де викладалися конкретні плани щодо створення нової наддержави та створення єдиної валюти – «амеро, яка замінить долар, як американський, так і канадський, і мексиканський песо» [1].

Чи, можливим насправді в найближчому майбутньому запровадження єдиної валюти, механізму, який притаманний для найвищого ступеню взаємодії монетарних політик – монетарної інтеграції, і чи було б це вигідно для країн.

Тут думки економістів розділились. Аргументами тих, які виступили за втілення ідеї створення валютного союзу в реальність (Г.Грубель, Р.Пастор, Р.Харріс, Т.Корчев, Барро, Гордон, та ін..) були: відсутність витрат, пов'язаних з конвертацією валют та коливань валютних курсів, стабільність цін, нижчий рівень процентних ставок, підвищення рівня добробуту [3]. Натомість контраргументи були не менш переконливими (Д.Лейдлер, С.Арндт): втрата незалежності у проведенні монетарної політики, запровадження фіксованого валютного курсу, витрати, пов'язані з різницею у відсоткових ставках, та ін.[4].

* аспірант кафедри міжнародного економічного аналізу та фінансів факультету міжнародних відносин Львівського національного університету ім. І.Франка

Науковий керівник: доц. Притула Я.Я.

Якщо розглянути статистику експорту країн НАФТА за місцем призначенням, отримаємо наступну ситуацію. Експорт Канади з країнами Північної Америки складає 79%, з них 77,4% припадає на Сполучені штати і 1,2% прямує до Мексики. 4,1% експорту Мексики йде до Канади і 10,1% до США. У свою чергу, США експортує 20,3% товарів до Канади і 11,7% до Мексики [2]. Дана статистика свідчить, що торгівля зі Сполученими штатами набагато більше важлива для Канади та Мексики, ніж для Сполучених штатів з своїми регіональними партнерами. Можна зробити висновок, що запровадження єдиної валюти, механізму притаманного для ступеню монетарної інтеграції буде набагато більше вигідно для Канади та Мексики, ніж для Сполучених штатів. Дані по міжнародній торгівлі свідчать також про асиметричність економічної взаємозалежності США, Канади та Мексики, обумовлену домінуючим положенням США і слабкою інтеграцією Канади та Мексики. Статистика по динаміці експорту країн НАФТА за місцем призначення дає нам також можливість зробити ще одне цікаве спостереження: явною є тенденція зменшення об'ємів торгівлі в межах НАФТА на користь інших країн світу, а отже, зменшення потенційних вигод від введення єдиної валюти [2].

Докази вчених, а також результати власних досліджень дають нам змогу зробити висновок про недоцільність на даному етапі переходу до найвищого ступеню взаємодії монетарних політик та запровадження єдиної валюти. В свою чергу, якщо розглянути приклад фінансової кризи Мексики у 1994-1995 роках, ми наголошуємо на доцільності створення механізмів взаємодії монетарних політик країн НАФТА та поглиблення монетарної кооперації на рівні інтеграційного об'єднання.

Література

1. Manley J., et.al. Creating a North American Community.- Available from:< <http://www.cfr.org>>
2. Merchandise trade of Canada, United States, Mexico by origin and destination. WTO International trade statistics 2009. Available from:< http://www.wto.org/english/res_e/statis_e/its2009_e/its09_world_trade_dev_e.htm>
3. Grubel H. «The Case for the Amero: The Economics and Politics of a North American Monetary Union». The Fraser Institute. Available from:< http://oldfraser.lexi.net/publications/critical_issues/1999/amero/>
4. Laidler D. Monetary Cooperation in the North American Economy. Available from:< WP № 2006-4. <http://economics.uwo.ca/centres/epri/>>